

Perashat Jayé Sará 5784

Velas: 5:53pm

Fin Shabat 1: 6:36 pm - R”T: 7:09 pm

Fin Shabat 2: 6:46 pm - R”T: 7:14 pm

מעשה המשפט

Marcos y Lety Amiga

Maasé Bet Din

Rab Isaac Sued

חבר בה"ד אמת ומשפט

Me regresas mi coche por favor

Maasé Sheaya

Las bondades de Hashem

Pregunta: Reubén necesitaba un auto para el jueves por la noche para ir a una boda, desde el domingo le pidió a Shimón que le prestara su auto, Shimon le dijo: Es un placer para mí prestarte mi auto, esta semana no tengo pensando usarlo, te lo dejo desde el domingo contigo. El lunes, Shimon de repente tuvo que ir a visitar a su amigo que ingresó repentinamente al hospital, llamó a Reubén y le dijo que necesitaba el auto para ir al hospital, que se lo regrese y que antes del jueves se lo devuelva para que vaya a la boda. Reubén se negó y le dijo “tú me prestaste el auto de domingo a jueves”. ¿Reubén tiene derecho de privar a Shimón de usar su coche?

Respuesta: El Shuljan Aruj escribió (סי' ע"ג ס"א) "El que presta dinero a su amigo, y no le fija un plazo para pagar la deuda, tiene un plazo de treinta días, en el cual el prestamista no podrá reclamar, tanto si fue un préstamo con o sin documento. Sin embargo, si el prestamista acordó que podrá pedir el pago en el momento que él quiera, tiene el derecho de hacerlo y el prestatario no puede impedirlo. Pero en el caso que prestó un objeto, si no especificó el tiempo del préstamo, podrá exigir el dueño del objeto que se lo regrese de inmediato”.

Los Poskim explican la diferencia entre los casos. El Sm”á (שם ס"ק ה') escribe que cuando se presta dinero es para usarse y regresar otro dinero en su lugar, por lo tanto, se le tiene que dar tiempo al prestatario para conseguir de nuevo el dinero y regresarlo, a diferencia de un objeto, ya que el mismo objeto es el que le regresa a su dueño, tiene el derecho de pedirlo de regreso cuando él quiera.

Por otro lado el Jikré Leb (יר"ד ח"ג סי' קכ"ח) expone otro motivo, que prestar dinero es una Mitzvá y Jajamim calcularon que la persona necesita 30 días para usar el dinero, a diferencia de un objeto que puede tener provecho y usarlo de inmediato.

Sin embargo, cuando sí fijaron un tiempo específico para el préstamo del objeto la Halajá cambia como lo menciona el Shuljan Aruj (סי' שמ"א סע"י א') “el que presta un objeto o un animal a su compañero y fijaron un tiempo para que lo use, desde que comenzó a usarlo no podrá el dueño pedirlo de regreso hasta que termine el tiempo”.

Aún así nuestro caso es diferente, ya que Reubén todavía no ha comenzado a usar el auto cuando Shimón se lo está pidiendo de regreso. No obstante, el Tur escribió (סע"י ט') que si el dueño del objeto se lo pide de regreso en momentos en el cual no lo está usando el Shoel, el Shoel tiene derecho de quedarse con el objeto y no regresarlo.

Por lo tanto, escribió el Netivot (ס"ק י"א) que de esta Halajá aprendemos que cualquier caso en el que acordaron que el Shoel no puede usar el objeto sino únicamente tal y tal día, aunque el dueño se lo pida de regreso antes de ese tiempo, el Shoel puede privar al dueño de usarlo y no tiene que regresarlo, ya que puede llegar a dañarse o romperse mientras lo usa su dueño y el Shoel ya no podrá hacer uso del objeto.

Por lo tanto, Reubén puede quedarse con el auto hasta que regrese de la boda y no está obligado a regresárselo a Shimón para que vaya al hospital, (lo mencionado es la Halajá, más sin embargo Reubén tiene que valorar que es lo que ética y moralmente debe de hacer).

Halaja Lemaasé

Pregunta: Hice Kidush en Shabat en la mañana en el Knis, comí Mezonot, pero no comí Hamotzi para cumplir con Seudá Sheníá ¿tengo que volver a hacer Kidush en mi casa antes de la Seudá que voy a comer Hamotzi?

Respuesta: Para cumplir con Kidush Bimkom Seudá el Shuljan Aruj (רע"ג ה') dictaminó que alcanza con tomar un Rebiit de vino o comer algo de pan, el Maguen Abraham (ס"ק י"א) escribe que hay que comer Cazait de pan como mínimo para que se llame Kidush Bimkom Seudá, y que también comiendo Cazayit de Mezonot es válido para Kidush Bimkom Seudá, y así mismo dictaminó el Mishná Berurá (ק"ט כ"ה) y así es la costumbre en varios lugares.

Sin embargo algunos Poskim sostienen que para cumplir con Kidush Bimkom Seudá es necesario comer precisamente Hamotzi que es una Seudá (ספר העיתים), aparte que el Kidush de Shabat en la mañana es para diferenciar la Seudá de Shabat de la de Jol, por eso comenzamos tomando vino a diferencia de a diario que comenzamos directo con el pan, y el Ramba”m (שבת כ"ט י') escribe que hay que hacer Kidush antes de Suedá Sheníá.

Por lo tanto, algunos Poskim recomiendan volver a hacer Kidush en casa a la hora de cumplir con la Seudá, para salir según todas las opiniones (תשו' והנהג' ח"א סי' רס"ד).

Uno de los nietos de Rab Avigdor Miller Z”l viajó a Eretz Israel para festejar su Bar Mitzvá, pero desgraciadamente murió ahí de repente. Rab Avigdor estaba en Estados Unidos y le pidieron que hable en la Levayá vía telefónica, el Rab preguntó “¿cuándo será la Levayá? ¿En medio de la noche? No puedo hablar en vivo, tengo que dormir siete horas corridas por noche y no me puedo levantar en mitad de la noche, pero grabaré el Hespel en un casete para que lo puedan transmitir a la hora de la Levayá”. Se grabó a sí mismo, lloró y habló palabras conmovedoras sobre su nieto.

Al terminar, se dirigió a su Shiur fijo de Jumash, de manera normal, no se notaba en él ningún rasgo de sufrimiento o algo por el estilo, dio la clase totalmente alegre como siempre.

Inmediatamente después de la lección se acercó uno de sus alumnos al Rab, “¿cómo es posible que esté tan alegre y tranquilo al dar el Shiur cuando viene de dar el Hespel de su nieto que acaba de morir?”. El Rab le dijo: “Quiero que te imagines algo como esto: el dueño de un edificio, tiene inquilinos y le pagan alquiler todos los meses, y sucedió que el dueño de la casa estaba sentado Shibá, sucedió una tragedia B”M en su casa. Pero a mitad de semana llegó el fin de mes, el día en que se paga el alquiler. ¿Qué piensas de esta persona que está en Shibá llorando con lágrimas tomará el dinero del alquiler o lo tirará a la basura porque está en medio de un sufrimiento ahora mismo?, iiseguramente lo tomará!! ¿A, pero está triste?. La tristeza es la tristeza, pero el dinero sigue fluyendo, y lo tomas o lo pierdes. Así mismo ocurre con lo espiritual, Hashem ciertamente me mandó una situación difícil, pero al mismo tiempo me continúa enviando muchas cosas buenas, vivo, veo, oigo y huelo, puedo moverme, puedo comer, aprender.... ¿iacaso puedo decirle a Hashem, ya que me golpeaste no quiero saber nada mas de tus bondades!?, claro que no puedo decir algo así, cuando al mismo tiempo que recibí un golpe, sigo recibiendo un mar de bendiciones. Nadie puede decir que realmente no le interesan los demás favores”.

El alumno escuchó delicadamente cada palabra que salió de la boca del Rab y entendió claramente como se debe actuar acorde a una situación difícil.

תורה את הורתנו

נטפי דמע אחר מטתו של מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי זצלה"ה מאת תלמידו הקרוב.

דרך נשר בשמים

בבואנו לעמוד על דמותו רבת האנפין והגוונים של מרן ראש הישיבה זצ"ל התחושה היא 'של נעליך מעל רגליך כי אדמת קודש היא'. מרן זצ"ל היה שריד (אולי אחרון) לדור דעה, שבייך במים רבים ועקבותיך לא נודעו.

התמדתו בלימוד, ממש בגדר יחיד הדור בהתמדתו לילה כיום יאיר יומם ולילה, אם זה בביתו, ואם בטיסות לילה הארוכות לניו יורק במחלקת העסקים ששם כידוע המושב מתכוונן למיטה מליאה. מי שמכיר יודע ששעה לאחר ההמראה 'שר השינה' משתלט על המחלקה כולה. כולם שוקעים בשנית לילה עמוקה, חלקם אפילו עם בגדי שינה, והדברים אמורים גם בראשי ישיבות פורסמים אשר מנצלים את הטיסה לשינת לילה, ודווקא מרן מעולם לא ישן בטיסות אלו, אדרבה העיד הוא כמה פעמים כמשיח לפי תומו שאלו היו השעות הפוריות ביותר לכתיבת ספריו, כעשר שעות רצופות המחלקה כולה שקועה בשינה עמוקה ורק מרן זצ"ל לילה כיום יאיר, כותב מערכות שלימות עמוקות בכל התורה כולה, הדברים אמורים עד ממש לשנתו האחרונה.

אחד מראשי הישיבות שמרבים ליסוע לחו"ל, אמר לי לפני כמה חודשים, שמרן זצ"ל היחיד מבין כל מי שהוא מכיר, ראשי ישיבות משגיחים ואדמו"רים, שלומד בטיסות ככזו התמדה נוראה. ספר ברכת מרדכי על משמרת חיים, התחבר בטיסות.

היו מתלהטים

המיוחד והנשגב שבהתמדתו, שהיא לא הייתה כסוג של מלחמה עצמית של סיגופים בלילות בלי שינה וכד', היה זה אצלו מתוך אהבה ושיגעון ממש אחרי התורה שכבשה את כל ישותו. התגלמות מחולטת של דברי האור החיים הקדוש, אם היו בני אדם מרגישים את מתיקות התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה.

כשהיה חוזר מטיסה, בדרך כלל זה היה לפני שבת. ולמרות שאדם רגיל מותש, הוא כבר מסר שיחה בליל שבת ב'פרישי' גדול. ולפעמים חבורה בליל שבת שהיתה מסתיימת מאוחר מאד בלילה. והכל תוך כדי שהוא ערני לגמרי. ויהי לפלא.

עוד על התמדתו סיפר משמשו הרב אבי עזר שבשנים האחרונות לפני שמרן זצ"ל היה חוזר הביתה מחתונות, כינוסים וכד' שבהם השתתף, היו הם צריכים להתקשר להרבנית ע"ה חצי שעה קודם הגעתו הביתה כדי שהיא תדאג שהאוכל יהיה מונח על שולחנו בחדרו בזמן, במידה ולא, ומרן היה מתחיל ללמוד, האוכל היה מתקרר ונשאר מיותר. זה דבר נפלא דווקא לאור העובדה שמי שהכיר את מרן זצ"ל היה הוא רחוק מאד מענייני סיגופים למיניהם, ודגל שאדם צריך להיות בטוב, ממילא ברור שמרן זצ"ל לא נלחם בעצמו לא לאכול, אלא כיון שהוא התחיל ללמוד שכח הוא את האוכל מרוב התלהטות אחרי הלימוד.

קולמוס הלב

נפשו הגדולה עלתה על גדותיה בהתפעלות עמוקה עד כדי בכי, בעת שהיה מביא עובדות מגדולי הדורות, הוא פשוט הרגיש את אותו אדם גדול, חי את הסיפור הזה, והיה מלא ברגש וכבוד.

גם בשיעורים בסוגיות, התחושה היא של לימוד ככזו חיות. כשהוא היה קורא את הרמב"ם הכל היה נשמע כמו שירה. פשוט ראו בחוש עד כמה הוא באמת מחובר באטמוספירת אחרות

לתורה מסיני. בשיעור קדשים שהיה במשך 17 שנים, דף לדף שורה לשורה, בלי להמחיק שום רמב"ם ושום יסוד, וכמובן בהזכרת דברים ששמע מהרב (מרן הגרי"ז) כשהיתה תחושה שהוא רואה אותו מול העיניים. בסוף השיעור האברכים והבחרים לא רצו ללכת, הרגישו בגן עדן...

כשהיה מזכיר את ר' חיים שמואלביץ היה אומר ר' חיים סטוצ'ניר, ר' נחום טרוקר. היה חי באטמוספירה אחרת, יחד עמם. חי במחיצתם. היה אומר בשיעור כאילו בעל השמועה עומד כנגדו.

השיעורים תמיד היו חדשים. הוא תמיד אמר לי: עכשיו עבדתי מחדש על הסוגיא, לא משנה מה אמרתי בעבר. כל הלילה האחרון ישבתי על זה...

טפח מעל הקרקע

פעמים רבות היה פונה בסוף השיעור, והיה אומר: האם לא מגיע אחרי כזה שיעור ריקוד של ברוך אלוקיני...

אפילו בתוך שלושת השבועות הוא אמר את אותו דבר: האם לא מגיע אחרי שיעור כזה לרקוד? אין בעיה לרקוד אנחנו רוקדים עם התורה! בשמחת תורה אנחנו רוקדים!

קשה לתאר את התחושות, נמצאים פשוט באטמוספירה אחרת שבה הוא חשף קצת מהנשמה הגדולה שלו. היינו יכולים לראות ולחוות איך נראה אדם גדול, איך התורה באמת מרוממת את האדם ברמות אחרות של שמחה ושל רוממות מיוחדת. ממש קשה להסביר במילים אבל זו הייתה מנת חלקנו מידי שיעור.

לפני כמה חודשים אמרתי לו אחרי שיעור שדומה שהראש ישיבה הוא היחיד שבדור של שנת 2023 מצליח להרטיט ולנגוע בבחורים צעירים שהם ירצו להיות אדם גדול, הוא הצליח ליצור בליבם של צעירים כמבוגרים את החשק העצום להיות אדם גדול. תמיד היה מברך: שתזכה להיות אדם גדול.

קשה לתאר את הרוממות שראינו במחיצתו, הן בשיעורים והן בסעודות שבת ויו"ט, ובכל עת מצוא. תמיד היתה רוממות מיוחדת. היה בעל מנגן גדול.

לדעת ללמוד

תמיד דיבר בערגה נוספת הוד והדר על 'להיות למדן', 'לדעת ללמוד'. תמיד אמר שאדם שיוודע ללמוד החיים שלו ייראו אחרת לגמרי.

הכל היה אצלו סביב הלימוד, ובעיקר הלומדות, לדעת ללמוד. הוא הבין שבכח הלומדות אפשר לרומם אנשים ולחבר אותם אל מה שהקב"ה נטע בתוכם.

מפעל 'בני תורה'. צריך להבין שמרן זצ"ל לקח נערים צעירים מקצה הסקאלה הדתית ליברלית, ממשפחות השמנת של הציבור הדתי לאומי ממוסדות העילית שלו. בשנים הראשונות היה זה ממדרישית נועם בפרס חנה אשר נחשבת עד היום גם לאחר סגירתה למוסד הדגל של הצינונת הדתית בשנים ההן, ודווקא שם הצליח מרן זצ"ל ליצור בקרבם את התשוקה ויותר מכך את הכבוד והגדולה בלהיות בן ישיבה למדן.

קשה לתאר את סעודת ליל שבת במחנה בני תורה בה מרן זצ"ל היה נעמד בסעודת ליל שבת במלוא הדרו ומפריח לחלל האויר קושיה באיזה עניין לימודי, ואשר רק הוא הצליח ליצור באוזן בלתי נתפס סביב הקושיה חדר אוכל כמרקחה, נערים שעד לפני שתי דקות המקצוע הכי שנאו עליהם היה גמרא לא סיימו האוכל

המשוכה על השולחנות, והכל בניסיון לפצה את הקושיה. התור שהשתרך לפנינו לנסות להגיד תירוץ היה נמשך שעות כאשר מהמחנות אלו יצאו רבים רבים של כאלו שהיום הינם תלמידי חכמים עמלי תורה שהקימו משפחות לתפארת.

גם עולם הזה!

כמה גדולה רחבות הדעת של מרן זצ"ל ובעיקר את מה שאצלו היה עיקר העיקרים שכן ישיבה ידע שיש לו גם עולם הזה וגם עולם הבא.

מיד עם נפילת מסך הברזל ברוסיה בשנת תשנ"ב החליט מרן לפתוח מחנה בני תורה ברוסיה, במטרה למשוך את הצעירים שהיו לגמרי מנוערים מכל זיק של תורה ויידישקייט. קיימו הם הפלגה באוניית פאר כשמרן זצ"ל משתתף בה, מרן תיאר איך שהגיעו שם נערים אשר כתוצאה משנות הקומוניזם הרבות מאחורי מסך הברזל לא ידעו דבר, וחלקם הגדול הגיעו עם בגדי ים... ומרן זצ"ל על האונייה זרק לחלל האויר את קושיית הנימוקי יוסף ב"אשו משום חיצוני", והנה קורה הלא יאומן - מאותו רגע עד סיום הפלגה האונייה הייתה כמרקחה, וכך נמשך כל השבוע סביב ריתחא דאורייתא עצומה, העיד מרן שממחנה זה לימים יצאו תלמידי חכמים מובהקים שהקימו משפחות מפארות בכלל ישראל. ממש חזון העצמות היבשות. מרן זצ"ל היה בעל כח להחיות את העצמות היבשות באורך הגלות, כאלה שלפני כמה רגעים לא ידעו בקושי שמע ישראל וכעת מבינים בכל ישותם שהגדולה האמיתית נמצאת בקושיה של רבי עקיבא איגר ובלהיות למדן.

מחנה בני תורה לא רק 'שרף' תיכונסטים, אלא היה מרומם את בני הישיבות לאטמוספירה אחרת...

השפעה העצומה הייתה למרן על כל בחורי הישיבות, דמותו הזוהרת ומלאת החיות, היתה סמל לבחורים בכל הגילאים ששאפו לגדול ולהיות כמוהו.

להכנס לעומקם של החיים

חשוב לומר את הדברים הבאים: מרן זצ"ל היה איש בין מעורה בקי בהיות העולם, דעתו מעורבת עם הבריות. פעם בחבורת קדשים התבטא על כך שראה הספד על הסבא מסלובודקה מפי מי שהיה מגדולי גידולי סלובודקה ואחרי זה בחברון הגאון רבי זבולון גרו זצ"ל שבסלובודקה חינוכו לא להיות בצד של החיים, אלא להיכנס לתוך עומקם של החיים ולרומם אותם, מרן זצ"ל התפעל מאד מהדברים, והם הולמים את נפשו ונשמתו הגדולה של אשר חי את החיים עצמם במלוא עוזם וצבעם, כל כולו אומר כבוד ויקר בשבילי נברא העולם ורומם אותם ברוממות מיוחדת.

מרגלא בפומיה שחז"ל אומרים "משה רבינו מחציו ולמטה איש, מחציו ולמעלה אלקים", אנו לא מחפשים מלאכים אלא אנשים.

גנרל

ידוע שחתנו של הסבא מרן הגאון רבי אייזיק שר קירב אותו מאד. ולפני שפתח את סלובודקה היה בחברון, ובאותם שנים הוא מאד התקרב אליו. רבי אייזיק קרא לו בוקר אחד לטייל עמו, רבי אייזיק אומר לו: תראה איזו שמש יפה, איזה עולם יפה. אדם צריך להסתובב בעולם מתוך תפיסה של גדלות ורוממות, כמו 'גנרל'.

ואכן מרן זצ"ל היה גנרל. אף פעם לא ראינו אותו בביתו עם נעלי בית, או עניבה מרושלת. תמיד היה מוקפד. כמו גנרל.

DINÉ TORÁ

Comuníquese al cel.
(+52) 55 3214 4312

SERVICIOS

Contrato de renta, venta, preventa,
inversión, sociedad, testamentos, Heter Iská
otros.

ASESORÍA

Consultas telefónicas,
citas, preguntas.

CONTÁCTANOS

Cel. (+52) 55 3214 4312
Email: Betdinemetumishpat@gmail.com
Dirección: Horacio 1220 PA, Polanco, CDMX